

ПРОБЛЕМА ЗВ'ЯЗКУ ЛЮДИНИ ТА ПРИРОДИ У ТВОРЧОСТІ ЛЕСИ УКРАЇНКИ

В “Лісовій пісні” Леся Українка стверджує, що любов до Батьківщини та свого народу є невід’ємною від любові до природи і Землі, яка тебе породила. Природа в “Лісовій пісні” – це не декорація, а повноцінний художній образ, активна, творча життєва сила. Тому і людська особистість, вважає Леся Українка, має прагнути до гармонійної єдності з природою, щоб бути вільною, красивою, самодостатньою, як і сама природа. Людина не може жити без природи як матеріальної цінності. І водночас природа наснажує її до любові, краси, добра, без яких людина не може бути щасливою. Але Леся Українка стверджує, що між людиною та природою виникає суперечність, коли буденщина опановує індивідом: одна лише користь, нажива, егоїзм. В образі Мавки, котра найбільшою мірою є персоніфікацією краси природи, Леся Українка закликає повсякчас прагнути свободи та краси. Мавка говорить, що Лукаш не цінує краси та волі найперше у самому собі, бо він “не може своїм життям до себе дорівнятись”. Альтернативою цьому є спосіб буття природи, виражений в образі Мавки, яка стверджує: “Я буду вічно жити! Я в серці маю те, що не вмирає!” – свободу, добро, красу. Без сумніву, Леся Українка переконана, що ці слова стосуються всієї української нації, котра прагне жити у гармонії з усіма народами та природою.

Вера Мовчан
Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка

ТЕМА СУДЬБИ В ТВОРЧЕСТВЕ ЛЕСИ УКРАЇНКИ

Тема судьбы – одна из центральных в художественном творчестве Леси Украинки, особенно широко раскрытая в драматургии, поскольку она позволяет герою выразить свои духовные качества, а тем самым – проявиться в создании нравственных ценностей. Последние являются самоотвержением во имя других путем последовательного утверждения истины, даже в ситуации, когда окружающие не желают знать ее, предпочитая жить “удобной” им неправдой, которую им несут лжецы ради собственного престижа (драма “Кассандра”). Драматургия Леси Украинки раскрывает сложность обретения личностью путей к себе в борьбе с трагическими обстоятельствами в ситуации, когда весь народ смирился с неволей и предпочитает жить “сном разума”, не принимая самой мысли о возможности изменения своей судьбы (“На руинах”). Герой, исполненный раздумий о предстоящей ему Миссии спасения человечества, не приемлет сочувствия, даже очень доброжелательного (“Одержима”). Достоинно принять жизненные испытания и умереть вместе с любимой женщиной, поскольку жизнь без нее лишена смысла – таков пафос драмы “Руфин и Присцилла”. Нравственная цельность характеров героев драматических произведений Леси Украинки определяет богатство способов осуществления ими своего предназначения.